

FOCUS OP VROUWEN

NIEUWSBRIEF AMNESTY INTERNATIONAL VROUWENRECHTENTEAM

EDITORIAAL

Het is weer zover het hoogtepunt voor al wie vrouwenrechten nauw aan het hart draagt is weer in zicht: 8 maart, internationale vrouwendag. Niet geheel onverwacht plaatst Amnesty International deze dag dit jaar in het teken van de 'Arabische Lente'. De stemmen van vrouwen waren tijdens de protesten immers luid en duidelijk aanwezig. Zij streken zij aan zij met mannelijke activisten en droegen daar vaak zwaar de gevolgen van. In deze Focus op Vrouwen wordt toegelicht waarom blijvende aandacht voor vrouwenrechten in de regio broodnodig is. Onze boekentip speelt zich eveneens af in de Arabische wereld. Lisa de Bode vertrok na de aanvang van de Arabische revolutie begin vorig jaar naar Saoedi-Arabië en Egypte om te onderzoeken wat er tijdens de 10 jaren sinds 9/11 veranderd is op het vlak van vrouwenrechten in de Arabische wereld. Haar verhaal lees je in 'De stille revolutie'. Voorts is onze schrijftip een oproep om jullie te betrekken in de strijd voor vrouwenrechten in de Arabische wereld. In een artikel over Amina Wadud kan je trouwens lezen waarom islam en feminisme elkaar niet noodzakelijk uitsluiten.

Een tweede thema waarop we focussen in deze editie, is de straffeloosheid die al 45 jaar lang heerst ten aanzien van seksueel geweld tijdens het Colombiaanse gewapende conflict. Het Vrouwenrechtenteam slaat de handen in elkaar met het Colombiëteam om aandacht te vragen voor dit thema. Onder het motto 'Colombia, een boon voor vrouwenrechten', zullen dit jaar verschillende acties op touw gezet worden. Lees alvast binnenin de hoofdpunten uit het Amnesty-rapport over de situatie in Colombia.

Om te beginnen snijden we een ander belangrijk onderwerp aan. Zo blijft de positie van vrouwen in het licht van klimaatwijziging een belangrijke maar miskende thematiek die een enorme uitdaging zal vormen in de toekomst. Veel leesplezier!

Anke Van Vossolle

Klimaatwijziging vanuit een vrouwelijk perspectief

Klimaatwijziging vormt een bedreiging voor ons allemaal. Toch ervaren mannen en vrouwen de gevolgen vaak op een andere manier. Naar aanleiding van de klimaatop in Durban eind 2011, vestigen we in deze Focus de aandacht op de beleving van vrouwen van deze veranderingen.

Vrouwen worden vaak zwaarder getroffen door klimaatwijzigingen en natuurrampen. Slechte toegang tot aanpassingsstrategieën, een verhoogde kwetsbaarheid en verschillende culturele factoren leiden tot een hoger risico op overlijden tijdens acute rampen zoals tsunami's of aardbevingen. Ook sluipende klimaatrampen hebben verschillende effecten op mannen en vrouwen. In rurale gebieden in het zuiden zijn vrouwen vaak verantwoordelijk voor water en brandstof. Door verdroging en verwoestijning worden deze schaarser en moeten ze steeds over grotere afstanden worden aangevoerd. Het leven wordt daardoor een stuk zwaarder en gevaarlijker.

Vrouwen in ontwikkelingslanden onderkennen dus nu al massaal de gevolgen van klimaatwijziging. Ironisch, want net zij hebben hiertoe het minst bijgedragen. Het is dan ook duidelijk: "Als regeringen

(...) er niet in slagen om actie te ondernemen, dan staan mensenrechten van de armste en meest gemarginaliseerde gemeenschappen op het spel. Het recht op voedsel, water, onderdak en gezondheid lopen het risico ondermijnd te worden door klimaatwijziging." (Irene Khan 2009).

Maar vrouwen zijn niet alleen slachtoffers, ze spelen ook een cruciale rol en beschikken over waardevolle kennis die kan bijdragen tot de oplossing van het klimaatprobleem. Toch wordt hun potentieel vandaag nog te weinig erkend. Vrouwen zijn ondervertegenwoordigd in besluitvorming en projecten rond klimaatwijziging op alle niveaus. Hierdoor miskent men het recht op participatie door vrouwen en verliest men waardevolle input en kennis die de sleutel kunnen vormen tot duurzame oplossingen.

Nicky Broeckhoven

© Amnesty International

“Islam en feminisme zijn niet onverenigbaar”

© Amnesty International

Op 12 december 2012 organiseerde de vereniging Merhaba een studiedag in Brussel rond het thema ‘Islam, Gender en Seksuele diversiteit’. Ook Amina Wadud kwam aan het woord.

Amina Wadud werd geboren in 1952 in de Verenigde Staten. Veertig jaar geleden bekeerde ze zich tot de islam. Gezien haar vaders beroep als methodistenpredikant, was dit allesbehalve een eenvoudige beslissing. Tijdens haar puberteit toonde Wadud een toenemende belangstelling voor godsdienst en spiritualiteit. Zo hing ze het boeddhisme aan. Maar toen ze in aanraking kwam met de islam, was het onmiddellijk raak. Omdat ze een grote liefhebber was van het geschreven woord, groeide haar affiniteit met de Koran. Maar zelfs de zachtste taal kan bedrieglijk zijn.

Wadud studeerde met veel passie het Arabisch en de heilige teksten en behaalde haar doctorsgraad. Daarna reisde ze naar moslimlanden zoals Maleisië en gaf ze les in Koranstudies. De confrontatie met de kloof tussen de Koran en de realiteit in sommige islamitische en patriarchale maatschappijen was zeer treffend. Zo stelde Wadud zich in

sommige landen vragen bij de beperking van vrouwenrechten in naam van de islam. Een voorbeeld hiervan is het autorijverbod voor vrouwen: “Is dit wat God wil?” Wadud beantwoordt haar vraag met een knipoog: “De Koran kon zoiets niet zeggen, want toen het geschreven werd, waren er geen auto’s! De Koran zegt eerder dat mensen (zowel vrouwen als mannen) agenten zijn van de goddelijke waarheid.”

Volgens Amina Wadud bevindt het probleem zich bij de menselijke interpretatie van de heilige teksten en de manier waarop men deze implementeert in de wetgeving, ook gekend als sharia. Sharia staat voor ‘het pad naar water’. Water is de bron van alle leven. De sharia is dus van menselijke en niet van goddelijk aard. Amina Wadud meent dat moslims in hun relatie met God zich in het heden moeten plaatsen in plaats van in het verleden. Vrouwen moeten zich niet afwenden van de islam, aldus Wadud. Integendeel, ze moeten opkomen voor de islam.

Zelf toont Wadud haar engagement op verschillende manieren. Zo steunt ze

Musawah, een vereniging die strijdt voor de gelijkheid tussen mannen en vrouwen binnen het gezin. In 2005 kwam ze onder de aandacht door het voorgaan van het vrijdaggebed in een gezelschap bestaande uit mannen en vrouwen in New York. Het is in de islamitische praktijk immers verboden dat een vrouw mannen voorgaat in het gebed. Omdat drie moskeeën weigerden hun gebedsruimte ter beschikking te stellen, vond het gebed uiteindelijk plaats in de Episcopal cathedral of St. John the Divine. Deze gebeurtenis lokte zowel positieve als negatieve reacties uit, waaronder zelfs doodsb bedreigingen. Maar ondanks de kritieken bleef ze gemengde vrijdaggebeden voorleiden. In 2007 kreeg Wadud de Danish Democracy Prize en tegenwoordig geeft ze lezingen om de rechten van moslimsvrouwen en gelijkheid tussen vrouwen en mannen in de moslimwereld aan te moedigen.

Noëlle Michel

Vrouwen in de Arabische Lente: één strijd, verschillende fronten

Naar aanleiding van de Internationale Vrouwendag op 8 maart 2012 zet Amnesty International dit jaar de vrouwen van de Arabische Lente in de kijker. Een jaar na de omwentelingen in het Midden-Oosten en Noord-Afrika blijft het belangrijk om vrouwenrechten en het recht op inspraak en participatie hoog op de agenda te houden. Amnesty volgt de situatie op de voet en vraagt om de krachten te bundelen opdat de Arabische lente geen illusie wordt.

Het hart van de protesten

2011 was een jaar zonder precedent voor de bevolking van het Midden-Oosten en Noord-Afrika. Miljoenen mensen, jong, oud en met verschillende achtergronden, kwamen verenigd op straat om hervormingen te eisen. Dit was niet zonder risico, want het antwoord van de overheden was grotendeels negatief en protesten werden hardhandig neergeslagen door veiligheidstroepen. Duizenden mensen werden daarbij gedood in hun strijd voor waardigheid.

In deze protesten was de stem van vrouwen luid en duidelijk aanwezig. Vrouwen vormden vaak het hart van de protesten. Zij gingen de straat op, gaven leiding aan demonstraties en brachten mensenrechtenschendingen door overheden aan het licht. Hierbij namen vrouwen hetzelfde risico's als hun mannelijke collega's en vaak strenden ze zij aan zij. Vrouwen leken gelijkwaardige partners van mannelijke demonstranten. Van geweld werden vrouwen ook niet gespaard. Vrouwelijke activisten werden geïntimideerd, gearresteerd, gemarteld en werden het slachtoffer van gendergerelateerd geweld. Zo werden activistes in Egypte onderworpen aan gedwongen maagdelijkheidstests. Tientallen Bahreinse vrouwen werden gemarteld omwille van hun deelname aan protesten. In Jemen werden vrouwen uit hun families verstoten omdat ze opkwamen voor hun rechten. Toch weerhield dit vrouwen er niet van om hun volwaardige rol in de politieke en sociale arena op te eisen.

© Amnesty International

Ze wilden volwaardig deelnemen aan de transitieprocessen die volgden op de machtswissels.

Discriminatie blijft voort duren

De volwaardige rol tijdens de protesten was jammer genoeg van korte duur. Al gauw beseften vrouwen dat ze, ook na de machtswissels, het slachtoffer zouden blijven van discriminatie en systematische ongelijkheid. Zo worden vrouwen in Egypte en Tunesië bijvoorbeeld uitgesloten van de transitieprocessen. Ook het belang van vrouwenrechten wordt in de nieuwe machtsstructuren onvoldoende of niet erkend.

Amnesty International bezorgde, "voor de start van de Egyptische parlementsverkiezingen in november 2011, aan alle deelnemende partijen een 'mensenrechtenmanifest'. Dit document omvatte tien concrete hervormingen op vlak van mensenrechten die dringend uitgevoerd moeten worden. Vrouwenrechten en het stoppen van discriminatie zijn daarbij de twee belangrijkste punten. De reacties op het manifest waren echter verdeeld. De meeste grote Egyptische politieke partijen zijn bereid om mensenrechten een prominente plaats te geven bij de hervorming van het land. Het stoppen van discrimina-

© Amnesty International

tie en het respect voor vrouwenrechten ligt daarentegen moeilijk. Verschillende partijen verwijzen naar het Islamitische recht als argument tegen gelijke rechten voor mannen en vrouwen. Amnesty vraagt het nieuwe parlement om in de nieuwe grondwet de rechten van alle Egyptenaren te garanderen. Non-discriminatie en gelijkheid tussen man en vrouw moeten daarbij de hoekstenen vormen.

Toch zijn niet alle problemen waarmee vrouwen te maken krijgen uitsluitend het resultaat van onderdrukkende interpretaties van de Islamitische wetgeving. De uitdagingen voor vrouwen in de regio variëren immers sterk en zijn ook gerelateerd aan andere factoren zoals etniciteit, economische status en sociale en culturele waarden. De graad van discriminatie in wetgeving en praktijk varieert bovendien van land tot land. Zo heeft Tunesië een vrij progressieve familiewetgeving in tegenstelling tot de andere landen in de regio, waar vrouwen nog steeds gediscrimineerd worden inzake erfrecht, hoederecht en het huwelijk. Aangezien de problemen plaatsgebonden zijn, zijn ook de eisen per land verschillend. Zo komen Egyptische vrouwen op voor deelname aan het politieke proces, terwijl vrouwen in Saoedi-Arabië strijden voor het recht om een auto te mogen besturen.

Vrouwenrechten op de politieke agenda

De rol en status van vrouwen in de regio is een zeer gevoelig thema in deze

tijden van protest en onrust. Toch is Amnesty International van mening dat vrouwenrechten eindelijk een volwaardige plaats moeten krijgen en dat het moment om veranderingen te eisen is aangebroken. Amnesty komt daarom op voor de rechten van vrouwelijke activisten, telkens met respect voor de lokale realiteit. Amnesty onderzoekt en voert actie tegen discriminerende wetgevingen en praktijken die nadelig zijn voor vrouwen in de regio. Onderzoek wijst uit dat de discriminerende wetgeving het gebrek aan juridische, sociale en economische bescherming van vrouwen bestendigt. Amnesty vraagt de verschillende overheden in de regio dan ook om actie te ondernemen om vrouwenrechten te promoten en te beschermen. Specifieke aanbevelingen werden aan de verschillende overheden overgemaakt.

De kans is jammer genoeg bijzonder groot dat de bevolking in het Midden-Oosten en Noord-Afrika ook in 2012 onderdrukt zal worden. De protesten blijven voort duren, vaak gevolgd door gewelddadige reacties van de veiligheidsdiensten. De mensen in de regio zijn echter niet bereid hun strijd voor een waardig leven en gerechtigheid op te geven. Hun moedige strijd gaat voort. Ook vrouwen blijven in 2012 vechten voor hun rechten. Zij blijven hun plaats opeisen in de hervormingsprocessen. Vrouwen en mannen moeten gelijke rechten krijgen inzake politieke participatie en familiale wetgeving. Bovendien

moeten vrouwen eindelijk bescherming krijgen tegen gendergerelateerd geweld. In deze spannende tijden is Amnesty vastbesloten om vrouwenrechten prominent op de hervormingsagenda's te plaatsen. Dit is essentieel als men wil dat de protesten zullen leiden naar een betere toekomst voor iedereen in het Midden-Oosten en Noord-Afrika.

Laat de Arabische lente geen illusie worden

Amnesty Vlaanderen volgt de situatie in de regio op de voet. Met de campagne 'Laat de Arabische Lente geen illusie worden' wil ze een bijdrage leveren aan de strijd voor mensenrechten in het Midden-Oosten en Noord-Afrika. Nu, één jaar na het uitbreken van protesten in verschillende landen in de regio, is actie meer dan nodig. De bevolking wacht nog steeds op veranderingen. Essentiële hervormingen zijn nodig om de mogelijkheden op een nieuwe en betere toekomst voor elke burger, man en vrouw, te garanderen.

Ook jij kan mee actie voeren. Op onze website kan je de allerlaatste informatie over de situatie in het Midden-Oosten en Noord-Afrika en de lopende acties terugvinden. Help mee en zorg ervoor dat de Arabische lente geen illusie wordt.

Danielle Hennaert

Colombia: een boon voor vrouwenrechten

© Amnesty International

Al 45 jaar lang sleept het gewapende conflict in Colombia aan. Vrouwen en meisjes worden er onderworpen aan wijdverspreid en systematisch seksueel geweld door alle strijdende partijen. Intussen gaan de ouders al 45 jaar lang vrijuit. In het rapport 'This is what we demand. Justice!' klaagt Amnesty de straffeloosheid in het Colombiaanse conflict aan.

Gewapend conflict

Vrouwen en meisjes in Colombia wor-

den bijna een halve eeuw onderworpen aan seksueel geweld door alle partijen in het gewapend conflict: paramilitairen, leden van de veiligheidsdiensten en guerrillastrijders. Vrouwen worden aangerand om allerlei redenen: omdat ze vrouw zijn, om terreur te verspreiden binnen gemeenschappen, om families te dwingen hun land te verlaten en op de vlucht te slaan, of als wraakactie ten aanzien van tegenstanders. Daarnaast zijn vrouwen ook een doelwit omdat ze actief zijn als mensenrechtenverde-

digers of gemeenschapsleiders, of om hen het zwijgen op te leggen wanneer misbruiken aan het licht worden gebracht.

Het Colombiaanse conflict wordt reeds decennia lang gekenmerkt door strafeloosheid. Ouders van seksueel geweld worden zelden veroordeeld en de Colombiaanse autoriteiten zijn niet in staat of bereid om misdaden op een adequate manier te onderzoeken en veroordelen. Overlevenden van seksueel geweld strijden samen met men-

senrechtenverdedigers en gemeenschapsleiders om hierin verandering te brengen. Ook Amnesty International bracht al in 2004 dit seksueel geweld tijdens het conflict onder de aandacht. In het recente rapport 'This is what we demand. Justice!' wordt nagegaan wat er sindsdien veranderd is.

Impact op vrouwen en meisjes

De staat negeert slachtoffers van conflictgerelateerd seksueel geweld op vele vlakken: bescherming, zorgverlening, gerechtigheid en herstelmaatregelen. Vooral vrouwen afkomstig uit inheemse of campesino-gemeenschappen, vrouwen op de vlucht, en vrouwen die in armoede leven, blijven in de kou staan. Wegens straffeloosheid zien vrouwen en meisjes het nut niet in van het rapporteren van geweld. Maar er zijn nog een heel aantal andere factoren die onderrapportering in de hand werken. Gezien seksueel geweld een taboe blijft, schamen slachtoffers zich of hebben ze angst voor stigmatisering of zelfs verstoting. Door de normalisering van geweld tegen vrouwen worden slachtoffers vaak zelf met de vinger gewezen. Het gebrek aan respect tegenover slachtoffers en een functionerend rechtssysteem weerhoudt vrouwen ervan klacht in te dienen. Ook na het geweld wordt gevreesd voor wraakacties tegen slachtoffers en hun families. Tot slot zijn vrouwen niet altijd op de hoogte van hun rechten of hebben ze de financiële middelen niet om de nodige instanties te bereiken. Armoede kan ervoor zorgen dat de strijd voor gerechtigheid niet prioritair is.

Licht in de duisternis?

Op 14 april 2008 vaardigde het Grondwettelijk Hof de regel Auto 092 uit over rechten van vrouwen die gedwongen werden op de vlucht te gaan omwille van het conflict. Deze regel erkende expliciet het verband tussen ontheemding en seksueel geweld. Het Hof droeg de regering op om 13 specifieke programma's te implementeren om gevluchte vrouwen te beschermen. In deze programma's komen thema's aan bod zoals seksueel geweld, toegang tot land, voorkomen van geweld tegen vrouwelijke gemeenschapsleiders, recht op waarheid, gerechtigheid en herstelmaatregelen en psychosociale bijstand voor slachtoffers. Verder eiste het Hof dat de regering 183 individuele zaken zou onderzoeken van geweld tegen gevluchte vrouwen en beschermingsmaatregelen zou nemen voor 600 andere ontheemde vrouwen.

De concrete implementatie van deze gerechtelijke beslissing laat alsnog op zich wachten, maar het is reeds een nuttig instrument gebleken voor vrouwenorganisaties in de strijd tegen seksueel geweld. Het is een krachtig wapen voor pleitbezorging, heeft het debat geopend over seksueel geweld en heeft slachtoffers de moed gegeven om met hun verhaal naar buiten te komen. Sinds het aantreden van President Juan Manuel Santos Calderón in augustus 2010, toonde de regering zich bereid om mensenrechtenschendingen en straffeloosheid op een constructievere manier aan te pakken. Maar tot op heden is er voor slachtoffers van seksueel geweld in de praktijk echter nauwelijks iets veranderd. Ook het bedreigen en vermoorden van mensenrechtenactivisten en gemeenschapsleiders houdt aan.

Obstakels voor gerechtigheid

Welke factoren verhinderen daadwerkelijke gerechtigheid? Om te beginnen worden onderzoekers van mensenrechtenschendingen bedreigd of zelfs vermoord, waardoor zij het soms nalaten hun werk te doen wegens angst voor represailles. Ook infiltratie in het rechtssysteem door paramilitairen, guerrilla's of georganiseerde misdaad komt voor. Er is een gebrekkige coördinatie tussen de verschillende instanties die verantwoordelijk zijn voor mensenrechtenschendingen. Bij het gerecht creëren bureaucratische inefficiëntie en ontoereikende fondsen achterstand. En de training van rechtsmedewerkers op het vlak van seksueel geweld is zeldzaam of onbestaande. Bovenal vormt het gebrek aan veiligheid voor slachtoffers een obstakel voor gerechtigheid.

Shirley getuigt

Shirley is één van de vele vrouwen die in Amnesty's nieuwe rapport 'This is what we demand. Justice!' getuigt over seksueel geweld. Ze was zeventien toen een paramilitaire groep in februari 2005 aankwam in haar dorp in Antioquia. Samen met haar twee jonge zoontjes werd ze weggevoerd naar een kamp waar ze meermaals verkracht werd. Wanneer ze er na maanden uiteindelijk in slaagde met haar zoontjes te ontsnappen, ontving ze verschillende bedreigingen. In 2008 besloot ze aangifte te doen. Ze kwam in aanmerking voor een beschermingsprogramma en werd ondergebracht in een veiligheidshuis, om tot de vaststelling te komen dat er een paramilitair verblijft van dezelfde

groep als haar aanranders. Ook in het volgende huis bleek een paramilitaire te wonen. Shirley is daarom vertrokken en kreeg niet langer bescherming van de staat. Ondanks het feit dat ze 35 van haar misbruikers heeft aangegeven, werd geen enkel van hen gestraft voor zijn daden.

"Wat me het kwaadst maakt, is het feit dat de regering diegenen zouden moeten steunen die lijden.. maar ze steunen de gedemobiliseerde paramilitairen zodat ze gewoon door kunnen gaan. Jij bent het slachtoffer, ze zouden je financieel moeten steunen totdat het psychologisch beter gaat. Maar nee, ze steunen hen. Een vriendin van me zei dat het een vergissing was vertrouwen te hebben in het rechtssysteem. En ik denk dat ze gelijk heeft. Ik heb het aangegeven, en wat is er gebeurd? Hoeveel mensen zijn er naar de gevangenis gegaan voor wat mij overkomen is? Niet één. En ik heb ze allemaal aangewezen. In de plaats daarvan vragen ze 'Wat deed je op die plek? Waarom droeg je een short?', wijzen ze met de vinger naar jou. En zij gaan vrijuit. Er is geen gerechtigheid. Niet voor mij in elk geval."

Een boon voor Colombia, een boon voor vrouwenrechten

Amnesty International roept de Colombiaanse regering op om maatregelen te nemen om straffeloosheid van seksueel geweld tegen te gaan zoals de daadwerkelijke implementatie van een aantal genomen beleidsbeslissingen.

Om hiertoe bij te dragen, slaan het Colombiateam en het vrouwenrechtenteam van Amnesty Vlaanderen de handen in elkaar. Onder het motto 'Colombia, een boon voor vrouwenrechten' zullen wij dit jaar samen een aantal activiteiten op touw zetten om aandacht te vragen voor Colombiaanse vrouwen die het slachtoffer zijn van seksueel geweld. Op Moederdag (13 mei 2012) staat een eerste actie op het programma, maar ook tijdens de rest van het jaar zal Colombia centraal staan. Houd dus de website (www.aivl.be) in het oog als je een boon voor Colombia én een boon voor vrouwenrechten hebt!

Anke Van Vossle

© Amnesty International

Syrië: het geweld blijft escaleren

Sinds midden maart 2011 heeft het geweld in Syrië reeds aan meer dan 5000 mensen het leven gekost. Velen zouden vermoord zijn door het Syrische leger en de veiligheidsdiensten. Duizenden mensen, die in verband werden gebracht met de onrust, werden opgepakt.

Ook vrouwenrechtenactivisten hebben een belangrijke rol gespeeld bij de protesten. Verdedigers van vrouwenrechten hebben de schendingen van de mensenrechten aangeklaagd en hebben de prijs moeten betalen voor hun acties. Zo werden ze willekeurig vastgehouden en gefolterd.

Voer actie! Stuur een mail of fax naar First Lady Asma al-Assad. Vraag om haar invloed uit te oefenen, zodat de vrijheid van meningsuiting en vereniging van verdedigers van mensenrechten wordt gerespecteerd.

Stuur een fax naar:

Asma al-Assad
First Lady of the Syrian
Arab Republic
Fax. + 963 11 334 580

of stuur een mail naar:
Asma al-Assad
First Lady of the Syrian
Arab Republic Syria
Email: ofl@mopa.gov.sy

VOORBEELDBRIEF

(plaats, datum)

Dear Honourable Minister,

Your Excellency, I am writing to you, as the First Lady of Syria, to express my solidarity and deep sympathy with the Syrian women human rights defenders and to urge you to do all within your power to ensure that Syrian women human rights defenders are able to exercise their rights to freedom of expression, assembly and association without risk of intimidation, arbitrary arrest and prosecution. Amnesty International's research has concluded that Syrian women human rights defenders who have been at the forefront of exposing human rights abuses within the context of the unrest in Syria have paid the price for their actions, including arbitrary detention and torture and other ill-treatment. As a result, today many women activists are effectively in hiding, while others have fled the country. I appeal to you, as a long standing women's rights activist on the international stage, to show leadership and to use your influence to bring an end to the ongoing violence and human rights violations committed against Syrian women rights activists and to ensure accountability and redress for these women.

Sincerely

(Naam, adres, handtekening)

De Stille Revolutie – Lisa De Bode

In “De Stille Revolutie” onderzoekt de jonge Vlaamse journaliste Lisa De Bode de rol van de vrouw in de Arabische wereld en de perceptie van het Westen sinds de aanslagen van 9/11.

Lisa De Bode reisde na de Arabische revolutie begin 2011 naar Saoedi-Arabië en Egypte om uit te zoeken welk effecten gebeurtenissen van de afgelopen 10 jaar op vrouwenrechten in de Arabische wereld hebben gehad. Omdat vijftien van de negentien kapers afkomstig waren uit Saoedi-Arabië, brachten de aanslagen in het land enerzijds het debat op gang over de vraag waartoe religieus extremisme kan leiden. Anderzijds vormde 9/11 ook de kiem voor een langzame evolutie naar meer vrouwenrechten. Het blijkt om een langzame en stille revolutie te gaan waarbij Saoedische vrouwen achter gesloten deuren meer rechten naar zich toe trekken. De vrouw in Saoedi-Arabië is nog steeds onderworpen aan vele beperkingen. Zo mag een vrouw er niet autorijden, op straat komen met een man die geen familie is of een beroep uitoefenen zonder de toestemming van haar man of vader. Ook mag ze de straat niet op zonder hoofddoek en abaya, een kledingstuk dat het hele lichaam bedekt.

Wat de kledingvoorschriften betreft, valt het Lisa De Bode op dat in het Westen misschien wel het verkeerde debat wordt gevoerd. In België heerst er nu een boerkaverbod, maar in Saoedi-Arabië is het al dan niet dragen van een hoofddoek en abaya voor de meeste vrouwen het minste van hun zorgen. Zij zijn veel meer bezig met hun economische en politieke bijdrage aan de samenleving. Zij willen net zoals mannen zelf een beroep uitoefenen en een stempel drukken op de politiek. Toch blijkt deze gelijkheid op de werkvloer of de universiteit slechts enkelen gegeven. De organisaties waarbinnen dit mogelijk is, zijn bijna op een hand te tellen en zijn als het ware eilandjes waartoe de religieuze politie geen toegang heeft.

Er is duidelijk nog veel werk aan de winkel om vrouwen op gelijke voet te krijgen als mannen in een land waar de vrouw nog steeds beschouwd wordt als slechts een halve mens, maar niettemin is er al jaren een revolutie – stil of niet – aan de gang die niet te stoppen is en in ieder geval de goede kant uit gaat. Dit boek opent de ogen van lezers en geeft hoop.

Eva Zobell

Focus op vrouwen is een driemaandelijks nieuwsbrief van het Amnesty International Vrouwenrechtenteam. De ingenomen standpunten vertegenwoordigen niet noodzakelijk de standpunten van Amnesty International.

REDACTIE:

Annemie Van Uytven, Eva Berghmans, Nicky Broeckhoven, Noëlle Michel, Daniëlle Hennaert, Anke Van Vossele, Debby van Paesschen en Eva Zobell

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER:

Karen Moeskops
Kerkstraat 156
2060 Antwerpen

VORMGEVING:

Danny Wyts - Drukkerij WAG

REDACTIEADRES:

Amnesty International Vlaanderen vzw
Kerkstraat 156
2060 Antwerpen
T: 03 271 16 16
F: 03 235 78 12
E: annemie_vanuytven@hotmail.com
W: www.amnesty.be

Wil je de Focus op Vrouwen gratis ontvangen? Contacteer dan Kris Laurijssen via 03 271 16 16 of mail je volledige thuisadres naar KrisL@aivl.be

Wil je graag een elektronische versie van Focus op Vrouwen in je mailbox ontvangen? Surf naar www.amnesty.be/vrouwen en schrijf je in.

Amnesty International is een wereldwijde onafhankelijke en onpartijdige organisatie die de naleving van alle mensenrechten nastreeft door onderzoek en actie.

Onze activisten worden gedreven door verontwaardiging over ernstige mensenrechtenschendingen en door hoop op een wereld waarin alle mensenrechten werkelijkheid zijn voor alle mensen.

Giften zijn welkom op rekeningnummer 000-0000082-82. Giften vanaf 40 euro op jaarbasis zijn fiscaal aftrekbaar. Meer info over hoe U Amnesty International kan steunen, lees Je op www.amnesty.be/steunons.